

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи студентів з дисципліни

**«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ
ВІДНОСИНИ». ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА»**

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини
(шифр і назва)

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини
(шифр і назва)

освітня програма Міжнародні економічні відносини
(назви освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни професійна підготовка
(загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання денна
(денна / заочна / дистанційна)

Харків – 2024 рік

ВСТУП

Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання реферату розроблені відповідно до програми і робочої програми дисципліни і призначені для студентів галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 292 – «Міжнародні економічні відносини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метою викладання дисципліни є: знайомство з історією та досягненнями університету, факультету та випускаючої кафедри; інформування студентів про порядок організації навчального процесу в НТУ «ХПІ»; ознайомлення з можливостями студентів НТУ «ХПІ» щодо реалізації власної освітньої та науково-дослідницької діяльності; надання інформації щодо можливості участі студентів у міжнародних проектах, організації побуту, відпочинку, участі у спортивних та культурно-масових заходах; формування у студентів основних понять і термінів, що стосуються спеціальності та спеціалізації; забезпечення професійної підготовки студентів за спеціальністю Міжнародні економічні відносини і полягає у формуванні у майбутніх фахівців системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин на основі вивчення закономірностей взаємодії національних економік та міжнародних економічних організацій у сферах міжнародного обміну товарами, руху факторів виробництва та формування міжнародної економічної політики держав в сучасних умовах глобалізації.

Компетентності

ЗК01. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК05. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10. Здатність використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

СК02. Здатність визначати функціональні області та їх взаємозв'язки, налагоджувати комунікації між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня.

СК05. Здатність брати участь у ділових міжнародних організаційно-правових відносинах, обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

СК06. Здатність застосовувати базові знання у сфері міжнародних економічних відносин з використанням нормативно-розпорядчих документів, довідкових матеріалів.

СК07. Здатність демонструвати стійке розуміння особливостей функціонування середовища міжнародних відносин та моделей економічного розвитку.

Результати навчання

ПР01. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПР02. Мислити креативно та критично, мати навички тайм-менеджменту, критично оцінювати наслідки продукованих ідей.

ПР05. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження, виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПР06. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПР07. Володіти навичками самоаналізу (самоменеджменту), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
1) Економічна теорія	Міжнародні економічні відносини
2) Економічна інформатика	Ціноутворення на світових товарних ринках
3) Мікроекономіка	Управління ризиками транснаціональних корпорацій
4) Макроекономіка	Економіка України в умовах світової інтеграції
5) Правознавство	Міжнародна електронна торгівля

За навчальним планом освітньої програми «Міжнародні економічні відносини» на самостійну роботу студентів під час вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини» передбачено 72 години, з них 15 – на виконання індивідуального завдання – реферату.

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язковим елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є самостійна робота студентів з вітчизняною та зарубіжною літературою з питань міжнародних економічних відносин.

Основні види самостійної роботи, на які повинні звертати увагу студенти:

- вивчення лекційного матеріалу;
- робота з опрацювання та вивчення рекомендованої літератури;
- підготовка до практичних занять на основі ситуаційного (кейсового) підходу;
- підготовка до дискусії та інших пропонованих викладачем завдань;
- робота над індивідуальним завданням (реферат);
- самоперевірка студентом власних знань за запитаннями для самодіагностики;
- підготовка до проміжного та підсумкового контролю.

Опрацювання лекційного матеріалу. У системі різних форм навчально-виховної роботи у вищих навчальних закладах особливе місце належить лекції, де викладач надає студентові основну інформацію, навчає розмірковувати, аналізувати, допомагає опанувати ключові знання, а також спрямовує самостійну роботу студента.

Зв'язок лекції і самостійної роботи студента розглядається в таких напрямках:

- лекція як головна початкова ланка, що визначає зміст та обсяг самостійної роботи студента;
- методичні прийоми читання лекцій, що активізують самостійну роботу студентів;
- самостійна робота, яка сприяє поглибленому засвоєнню теми на базі прослуханої лекції.

Перший етап самостійної роботи починається з процесу слухання і записування лекції. Правильно складений конспект лекції – найефективніший засіб стимулювання подальшої самостійної роботи студентів. Студент повинен чітко усвідомити, що конспект – це короткий тезовий запис головних положень навчального матеріалу. Складання та вивчення конспекту – перший етап самостійної роботи студента над вивченням теми чи розділу. Конспект допомагає в раціональній підготовці до практичних занять, заліку, у визначенні напрямку і обсягу подальшої роботи з літературними джерелами.

Під час підготовки до лекції студент повинен опрацювати матеріал попередньої лекції з використанням підручників та інших джерел літератури. На лекціях висвітлюються лише основні теоретичні положення

та найбільш актуальні проблеми, тому більшість питань виносять на самостійне опрацювання.

Підготовка до практичних занять. Розпочинається вона з опрацювання лекційного матеріалу. Студент повинен самостійно ознайомитися з відповідним розділом робочої програми, підготувати відповіді на контрольні питання, які подані в програмі у визначеній послідовності згідно з логікою засвоєння навчального матеріалу.

Практичні заняття збагачують і закріплюють теоретичні знання студентів, розвиваючи їх творчу активність, допомагають у набутті практичних навичок роботи за предметом навчальної дисципліни.

У процесі підготовки до практичних занять самостійна робота студентів – обов'язкова частина навчальної роботи, без якої успішне і якісне засвоєння навчального матеріалу неможливе. Це свідчить про необхідність керування самостійною роботою студентів з боку викладача завдяки проведенню цілеспрямованих організаційних і контрольних заходів.

Відповідно до навчального плану з кожної теми курсу проводяться практичні заняття. Щороку викладачі уточнюють тематичний план проведення семінарських і практичних занять та ознайомлюють з ним студентів на першому занятті.

Викладач у вступній лекції рекомендує студентам основну й додаткову літературу, а також методичні рекомендації до самостійної роботи та до організації практичних занять з дисципліни. У методичних вказівках з кожної теми наведено перелік питань для теоретичної підготовки до заняття.

У випадку, коли студент не може самостійно розібратися з якимось питанням, він може отримати консультацію у викладача (згідно з графіком проведення консультацій викладачами кафедри). Добре організовані консультації дозволяють спрямувати самостійну роботу в потрібному напрямі, зробити раціональною та підвищити її ефективність.

Робота над індивідуальним завданням. Виконання індивідуального завдання (реферату) винесене на індивідуальне самостійне опрацювання студентами.

Індивідуальне завдання (реферат) передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх при вирішенні конкретних практичних ситуацій. Виконання реферату передбачає також розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження, пов'язаною з метою реферату.

Реферат вимагає наявності слідуєчих елементів наукового дослідження: теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок; практичної значущості; комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження; наявності елементів творчості.

Практична значущість роботи полягає в обґрунтуванні реальності її результатів для потреб практики. Тобто, робота має бути актуальною для країни, промислового підприємства і її результати можуть повністю або частково бути впроваджені до потреб практики.

Комплексний системний підхід до розкриття теми роботи полягає в тому, що предмет дослідження під різними точками зору – з позицій теоретичної бази і практичних навиків, умов їх реалізації, аналізу, обґрунтування шляхів удосконалення і т. д. – в тісному взаємозв'язку і єдиній логіці викладу.

В процесі виконання реферату, разом із теоретичними знаннями та практичними навиками за фахом, студент повинен продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і уміння творчо мислити, навчитися вирішувати актуальні завдання.

У процесі написання реферату студент має опрацювати не менше 15-25 літературних джерел з посиланням на використання певної інформації у тексті роботи. При цьому робота має бути творчою і спрямованою на вирішення певної проблеми чи на встановлення особистого погляду автора роботи на питання, які він розглядає.

Реферат складається з: титульної сторінки, змісту, вступу, основної частини, висновків, списку літератури, додатків.

Титульна сторінка повинна містити назву навчального закладу, кафедри, навчальної дисципліни; тему реферату; прізвище та ініціали студента; номер академічної групи; дату подання реферату викладачеві на перевірку. Зміст повинен містити назви розділів, підрозділів і т.д., які розкривають тему реферату, з зазначенням номерів сторінок, на яких вони розміщені. У вступі зазначає: актуальність обраної теми дослідження, її проблематика, об'єкт, предмет, мета і задачі дослідження. Основна частина складається із декількох розділів (підрозділів) і обов'язково складається з взаємопов'язаних теоретичної та практичної частин. У висновках викладають: перелік пропозицій, рекомендацій та результати, одержані в рефераті.

Список використаної літератури необхідно скласти у певному порядку: спочатку наводяться законодавчі та нормативні акти, далі загальна та спеціальна література в алфавітному порядку, потім Інтернет - джерела, і в кінці – література на іноземній мові.

У додатки можуть бути винесені таблиці, рисунки, схеми тощо. При наявності кількох додатків, оформляється окрема сторінка «ДОДАТКИ». Додатки позначаються великими літерами українського алфавіту.

Реферат слід оформляти у відповідності до вимог, розроблених і затверджених профілюючою кафедрою. Обсяг реферату повинен становити 15-20 друкованих сторінок, шрифт Times New Roman, 14, полуторний інтервал; поля: верхнє й нижнє – 20 мм, лівє – 30 мм, правє – не менше 10 мм.

РЕКОМЕНДОВАНА ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Аналіз сутності, етапів розвитку та характерних рис міжнародних економічних відносин.
2. Дослідження історії становлення і розвитку міжнародних економічних відносин.
3. Аналіз стратегій міжнародних економічних відносин та стадії їх формування.
4. Аналіз суб'єктів сучасного міжнародного бізнесу.
5. Конкуренція і монополія в сучасних міжнародних економічних відносинах.
6. Аналіз глобальних загроз, викликів і можливостей міжнародних економічних відносин.
7. Сучасні міжнародні інтеграційні об'єднання та їх роль у сучасному бізнесі.
8. Міжнародний менеджмент, його економічний механізм, функції та тенденції розвитку
9. Дослідження організації і управління зовнішньоекономічною діяльністю на фірмі.
10. Аналіз міжнародної конкурентоспроможності країн та регіональних інтеграційних утворень.
11. Аналіз міжнародної конкурентоспроможності транснаціональних корпорацій.
12. Дослідження маркетингової стратегії міжнародної конкурентоспроможності комерційного банку «Райфайзенбанк».
13. Аналіз міжнародної конкурентоспроможності секторів економіки.
14. Аналіз міжнародної конкурентоспроможності малого та середнього бізнесу.
15. Аналіз міжнародної конкурентоспроможності Японії.
16. Дослідження ролі інформаційно-комунікаційних технологій в конкурентній моделі вищої освіти США.
17. Дослідження міжнародної конкурентоспроможності інформаційно-комунікаційного сектору України.
18. Аналіз міжнародна конкурентоспроможність Швейцарії.
19. Стратегії забезпечення міжнародної конкурентоспроможності автомобільних концернів.
20. Європейський валютний союз та його вплив на сучасні міжнародні економічні відносини.
21. Дослідження інтеграційних та дезінтеграційних тенденцій у світовому господарстві.
22. Сталий економічний розвиток: суть та індикатори
23. Аналіз економіки США та перспектив її подальшого розвитку.
24. Дипломатичне забезпечення міжнародної конкурентоспроможності України.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ
для самостійної підготовки студентів до практичних занять з дисципліни
ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ
ВІДНОСИНИ». ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА

1. Становлення світового ринку та його характерні риси.
2. Загальне поняття та структура міжнародної економіки.
3. Сучасне світове господарство.
4. Міжнародний рух товарів та ресурсів як ознака світового ринку.
5. Суть, фактори, основні тенденції міжнародного поділу праці.
6. Форми і напрями розвитку міжнародної спеціалізації і кооперування виробництва.
7. Суть, види та показники світової торгівлі.
8. Розрахунки та динаміка показників світової торгівлі.
9. Типи зовнішньоторговельної політики держави.
10. Політика вільної торгівлі та її застосування на сучасному етапі.
11. Політика протекціонізму та її інструменти.
12. Тарифні методи торговельних обмежень. Наслідки від введення торговельного мита для економіки країни.
13. Види тарифів та їх розрахунки.
14. Кількісні методи торговельних обмежень. Наслідки від введення кількісних квот для економіки країни.
15. Фінансові методи торговельних обмежень та їх вплив на економіку.
16. Приховані методи торговельних обмежень.
17. Зміст та сучасні риси міжнародної міграції.
18. Основні світові ринки та експортери робочої сили.
19. Наслідки міжнародної трудової міграції.
20. Економічні ефекти міграції.
21. Міжнародне регулювання міграційних процесів.
22. Форми міжнародного руху капіталу.
23. Причини, особливості та динаміка міжнародного руху капіталу.

- 24.ТНК та їх роль у міжнародному переміщенні капіталу. Економічні ефекти прямих закордонних інвестицій.
- 25.Міжнародний кредит та його роль в міжнародних економічних відносинах.
- 26.Міжнародні кредитні та фінансові організації.
- 27.Суть та особливості науково-технічних відносин.
- 28.Міжнародна передача технологій та міжнародне технічне сприяння.
- 29.Поняття валюти та валютних ринків.
- 30.Валютні курси та фактори, що їх визначають.
- 31.Системи валютних курсів та їх еволюція.
- 32.Валютна політика держави та вплив її на становище в країні.
- 33.Валютна система ті її основні елементи.
- 34.Європейська валютна система та її принципи.
- 35.Угоди на валютних ринках та їх особливості.
- 36.Валютні ризики та операції з валютами на світових валютних ринках.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів ураховує види занять, які, згідно із програмою навчальної дисципліни, передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Контрольні заходи передбачають:

- поточний контроль, що здійснюють протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюють за сумою набраних балів (максимальна сума - 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, - 35 балів);
- семестровий контроль, що здійснюють у формі семестрового екзамену, відповідно до графіка навчального процесу.

Поточний контроль із цієї навчальної дисципліни здійснюють в таких формах, як:

- активна робота на лекційних заняттях;
- активна участь у виконанні практичних завдань;
- активна участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських

заняттях;

- захист курсового проекту;
- проведення поточної модульної контрольної роботи.

Семестровий контроль здійснюють у формі семестрового екзамену.

Семестрові екзамени - форма оцінювання підсумкового засвоєння студентами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводять як контрольний захід.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів.

Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань здійснюють за накопичувальною 100-бальною системою за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядають;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- уміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду виробничих ситуацій, розв'язання задач, здійснення розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і в ході виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;
- арифметична правильність розрахунків при виконанні курсового проекту.

Максимально можливий бал ставлять за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової частини знижує кількість балів. У процесі оцінювання індивідуальних завдань увагу також приділяють якості, самостійності та своєчасності здавання виконаних завдань викладачу, згідно із графіком навчального процесу. Якщо якусь із вимог не буде виконано, то бали буде знижено.

Поточну письмову контрольну роботу проводять 2 рази на семестр, вона містить теоретичні та практичні завдання різного рівня складності, відповідно до тем змістового модуля. Результати поточного контролю (поточна успішність) можуть враховуватись як допоміжна інформація для виставлення оцінки з даної дисципліни.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів.

Загальними критеріями, за якими здійснюють оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є:

- глибина і міцність знань;
- рівень мислення;
- уміння систематизувати знання заокремими темами;
- уміння робити обґрунтовані висновки;
- володіння категорійним апаратом;
- навички та прийоми виконання практичних завдань;

- уміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та опрацювання;
- самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Порядок здійснення підсумкового контролю з навчальної дисципліни.
Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів із навчальної дисципліни здійснюють на підставі проведення семестрового екзамену. Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни й передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, передбачених кваліфікаційними вимогами. Кожен екзаменаційний білет складено із теоретичних питань і практичних ситуацій, які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента й рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Студента слід уважати атестованим, якщо сума балів, набраних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру - 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, - 25.

У разі набрання менш ніж 60 балів студент обов'язково складає іспит після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений директором інституту термін. У разі повторного набрання менш ніж 60 балів директор інституту призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання іспиту, після чого приймає рішення, відповідно до чинного законодавства: якщо «зараховано» - студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо «не зараховано», тоді директор інституту пропонує студенту повторно вивчати навчальну дисципліну протягом наступного навчального періоду самостійно.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS)

Таблиця 1 - Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Контрольні роботи		РЕ Семінар	Залік	Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2			
20	20	10 + 10	40	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під **системою оцінювання** слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання. Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними **критеріями оцінювання** для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	- Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності

			розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі.	
82-89	В	Добре	- Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу , що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі.	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	С	Добре	- Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі.	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.
64-74	Д	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вміння вирішувати прості	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати

			практичні задачі.	розрахунки; - невміння вирішувати складні практичні задачі.
60-63	E	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі.
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література	
1.	Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / І.В. Амеліна. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 256 с.
2.	Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство : кол. монографія / І. М. Посохов [та ін.] ; ред. І. М. Посохов [та ін.] ; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. – Харків : НТУ "ХПІ", 2016. – 450 с.
3.	Міжнародні економічні відносини: бакалаврський курс, частина І: навч. посібник / І.М.Посохов, В.Г.Дюжев, В.О.Черепанова та ін. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2018. – 606 с.: іл. (авторський внесок 250 с., редакція, розділ 1, 4, 6, 8). (<i>Гриф вченої ради НТУ «ХПІ»</i>).
4.	Міжнародні економічні відносини: бакалаврський курс, частина ІІ: Том І: навч. посібник / І.М. Посохов, В.Г. Дюжев, В.О. Черепанова та ін. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2019. – 762 с.: іл. (авторський внесок редакція, 162 с., розділ 1,3). (<i>Гриф вченої ради НТУ «ХПІ»</i>).
5.	Міжнародні економічні відносини: бакалаврський курс, частина ІІ: Том ІІ: навч. посібник / І.М. Посохов, В.Г.Дюжев, В.О.Черепанова та ін. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2020. – 702 с.: іл. (авторський внесок редакція, 48 с., розділ 6). (<i>Гриф вченої ради НТУ «ХПІ»</i>).
6.	Посохов І.М. Управління підприємницькою діяльністю: магістерський курс: Навчальний посібник. / І.М. Посохов; За ред. Перерви П.Г. доц. Пантелєєв М. С. – Харків : НТУ «ХПІ», 2019. – 1100 (103) с. (автором підготовлено розділ 6 Європейська економічна інтеграція та інноваційна політика ЄС – 103 с.).
7.	Посохов І.М. Зовнішній борг України: перспективи розвитку та методи управління // І.М. Посохов, А.Р. Лаврук // Економічний потенціал країни: наукові підходи та практика реалізації: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 2 березня 2019 р.) / відп. за випуск д.е.н., проф. С. О. Якубовський. - Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова, 2019. - 132 с.
8.	Posokhov I. M. Digital assets and crypto currencies in the context of international economic relations and risk management / I. M. Posokhov, L. P. Garnyk // Діджиталізація сучасної системи міжнародних економічних відносин = Digitalization of modern system of international economic relations : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., 21 листопада 2019 р. - Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2019. - С. 69-71.
9.	Posokhov I.M. Modern Approaches to Ensuring the Competitiveness of Railway Transport in the Context of the European Integration / I.M. Posokhov, E.V. Chepizhko // International Journal of Engineering & Technology, Vol 7, No 4.3 (2018): Special Issue 3, Pages: 497-501. DOI: 10.14419/ijet.v7i4.3.19923 (міжнародна публікація, наукометрична база Scopus). https://www.sciencepubco.com/index.php/ijet/issue/view/394
10.	Posokhov I. Main directions for improvement international competitiveness of Ukraine in the context of European integration / I. Posokhov, E. Chepizhko // The Economics of the XXI Century: Current State and Development Prospects: collective monogr. - London : Sciemcee Publishing, 2018. - P. 374-386.

Допоміжна література	
1.	Posokhov I. Coherence between green industrialization and achieving sustainable development goals on local and global levels: Ukrainian drift / I. Posokhov, L. Garnyk, V. Sherstyuk // Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (31 жовтня 2020 р.). - Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2020. - С. 79-81.
2.	Garnyk L., Pererva P., Posokhov I., Shykhaliyeva R. Export opportunities for agrifood industry in Ukraine: key players on Halal certification market // Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 20 листопада 2020). Полтава : РВВ ПДАУ, 2020. С. 104-110.
3.	Economic diplomacy in 21st century: trends, horizons and new actors / L. Garnyk [et al.] // Інноваційні інструменти забезпечення інвестиційного та інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад: матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, 27 листопада 2020 р., м. Дніпро / заг. ред. І.А. Чикаренко. - Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2020. - С. 330-333.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1	http://www.delukr.cec.eu.int — офіційний сайт Представництва Європейської Комісії в Україні.
2	http://www.president.gov.ua/topics/prior_eurochoice — офіційне Інтернет-представництво Президента України / Європейський вибір.
3	http://www.ukraine-eu.mfa.gov.ua — сайт співпраці України з ЄС.
4	http://www.ukrstat.gov.ua — офіційний сайт Державного комітету статистики України.
5	http://www.imf.org — офіційний сайт Міжнародного валютного фонду.
6	http://www.worldbank.org — офіційний сайт Світового банку.
7	http://www.un.org — офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй.